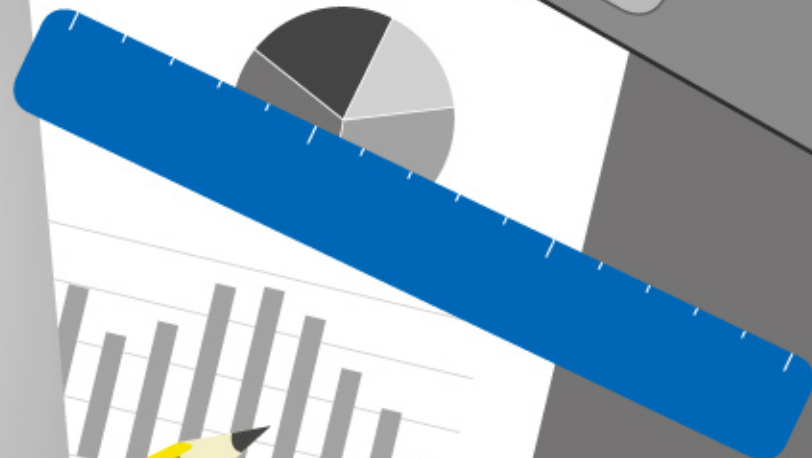

Työturvallisuus

MUISTA
varmistaa
kumppanien
työturvallisuus

Energiateollisuus

Saatteeksi

- Nolla tapaturmaa ajattelun lähtökohta on, että tapaturmat eivät ole vahinkoja tai sattumia. Yhtäkään tapaturmaa ei pidä hyväksyä ja kaikki tapaturmat voidaan estää (jos ei heti, niin ajan kanssa).
- Nolla tapaturmaa tavoitteeseen päästään jämäkällä johtamisella, yhteisiin turvallisuustavoitteisiin sekä pelisääntöihin sitoutumalla, oppimalla ja näitä tukevilla arjen teoilla.

Meillä yhteistyökumppanit työskentelevät turvallisesti

- Energiasektorilla tilaaja-tuottaja yhteistyö ja monen yrityksen yhteiset työmaat ovat lähes joka organisaatiossa tänään arkea.
- Se, miten kumppaniverkoston työtapaturmiin suhtaudutaan vaikuttaa yritysten vastuullisuusmielikuviin ja koko alan maineeseen. Uutisotsikoissa on tylyä olla esillä oli tapaturma sitten oma tai yhteistyökumppanin.

Tänä päivänä vastuulliset ja maineistaan tarkat yritykset eivät halua tehdä yhteistyötä toimijan kanssa, jonka työmailla on vaarallista työskennellä ja joka ei piittaa omasta tai liikekumppaniensa turvallisuudesta – oli tämä toimija tilaajana tai tuottajana.

Tilaajan vaatimuksista enemmän kohden yhteistä kehittämistä

- Yhteisen työpaikan tapaturmat eivät synny yhden osapuolen toiminnasta tai turvallisuusasioiden laiminlyönnistä. Yleisimmin tapaturmatekijät jakautuvat sekä tilaajan että toimittajan kesken.
- Pelkästään tilaajan hyvällä turvallisuustoiminnalla ei pystytä poistamaan kaikkia yhteisen työpaikan tapaturmia.
- Minimilähtökohtana on, että tilaaja määrittelee palvelutoimittajalta edellytettävät menettelyt ja valvoo näiden mukaista toimintaa.
- Vaatimusten lisääminen ei välttämättä tuota tuloksia, jos palvelutoimittaja ei pysty/ei ole ymmärrystä kehittää omaa työturvallisuus toimintaansa. Tästä syystä tavoitteena tulisi olla yhteinen kehittäminen.

Yhteistyössä yleisimmät ongelmat

- Työnjaossa on epäselvät rajapinnat . Toimijoiden roolit sekä vastuunjaot ovat jääneet epämääräisiksi.
- Tilaajan taholta annettavan työturvallisuusperehdytyksen ja turvallisuuskoulutuksen puuttuminen.
- Kulkureitit työmaalla on huonosti merkitty tai merkintä ei avaudu yhteistyökumppaneille.
- Jatkuva tiedotus ja vuorovaikutus yhteisen työmaan asioista on olematonta.
- Työkohteen pelastussuunnitelman tiedottaminen työn toteuttajalle on laiminlyöty
- Ohjeita puuttuu tai niitä laiminlyödään
- Tilaaja ei seuraa yhteistyökumppaniensa työturvallisuutta yhteisillä työmailla

Nämä ainakin kannattaa yhdessä tarkistaa

- Avin tarkastuksissa yhteisillä työmailla on kiinnitetty huomiota seuraaviin
 - Yhteistyökumppanit ovat tuoneet yhteiselle työpaikalle tarkastamattomia henkilö- ja kuormausnostureita
 - Yhteistyökumppanien henkilöstöllä ei ole ollut työnantajan allekirjoittamaa lupaa henkilönostimen käyttöön
 - Palvelun tuottajien käytössä on ollut tarkastamattomia nostoapuvälineitä (tosi huonokuntoisia), nostotaljoja sekä tarkastamattomia huonokuntoisia putoamissuojaimia
 - Yhteistyökumppanin työntekijät eivät aina tiedä edes minkä yrityksen palveluksessa he ovat ("reissumiehiä") ja kuka on heidän esimiehensä
 - Työpistekohtaisia vaarojen arviointia ei ole edes mietitty
 - Nostolaitteita kuten nostotaljoja ripustellaan milloin mihinkin lähellä olevaan "sopivaan" paikkaan esim. putkilinjojen kannakkeisiin
 - Nostoja ja haalauksia ei ole suunniteltu millään tavalla
 - Nojatikkaita käytetään työalustana ja työtelineet eivät ole asianmukaisia

Hyvän yhteistyön periaatteita

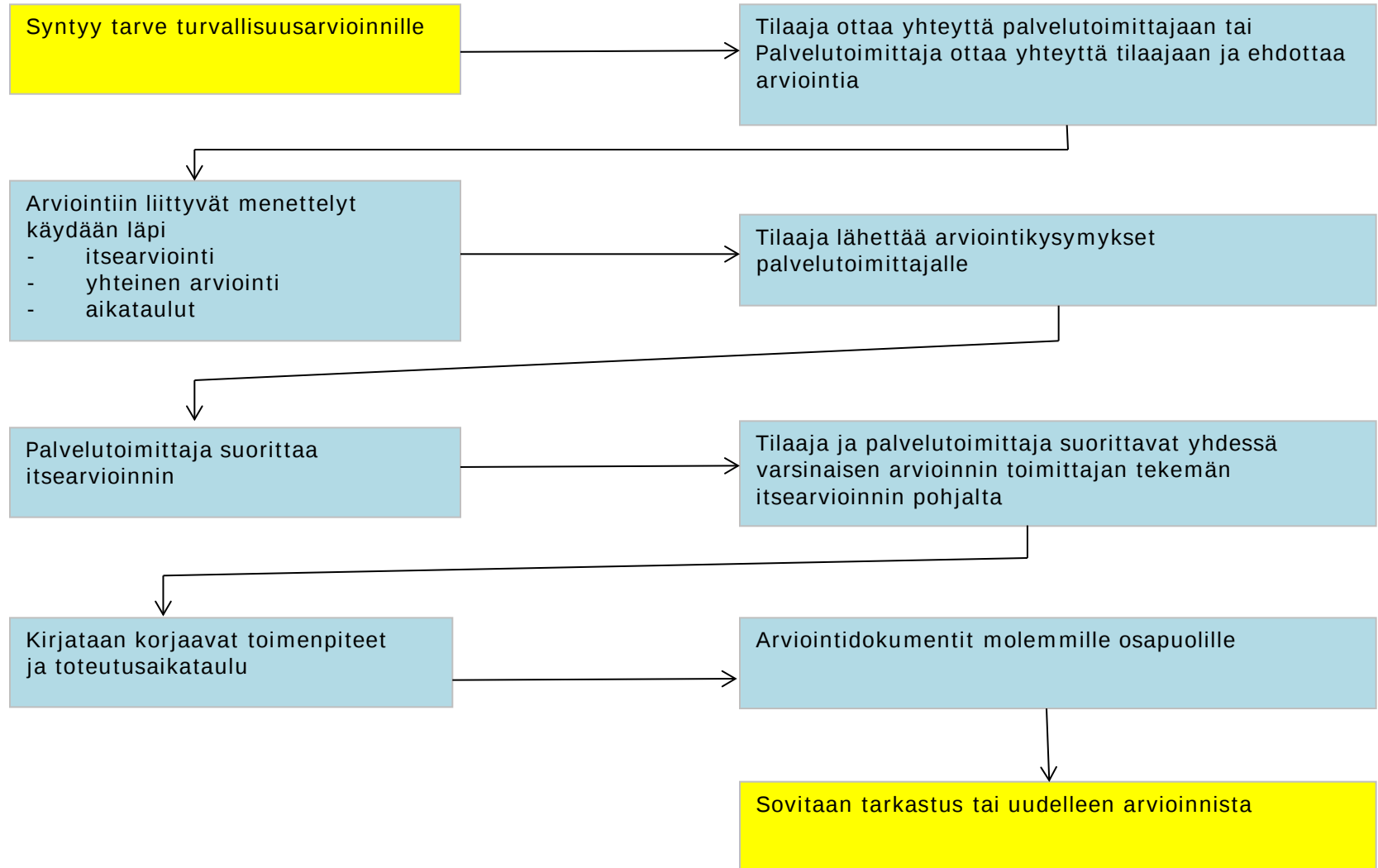
- Tilaajan on muistettava informoida, tukea ja valvoa!
- Työturvallisuuden pelisäännöistä (perehdytys!) sovitaan sopimusten tekemisvaiheessa. Pelisääntöjen noudattamista seurataan osana toiminnan valvonnan kokonaisuutta (safewalkeja, auditointeja, läheltä piti –ilmoitusten käsittelyä toteutetaan systemaattisesti niin omilla kuin yhteisillä työmaakohteilla).
- Muistettava myös satunnaiset kohteessa/työalueella liikkuvat (tavarantoimittajat, mittajat jne.) ja perussääntö, että kaikki mitä työmaalla tapahtuu, on päätoteuttajan vastuulla.
- Perehdytykset ja voimassaolevat pätevyyskortit (esim. työturvallisuuskortit) ovat kunnossa. Kortit on hyvä tarkistaa esim. kulkulupien myöntämisen yhteydessä.
- Keskinäinen viestintä ja tiedotus on sujuvaa
 - Päätoteuttaja viestii yhteiset pelisäännöt myös alihankkijoilleen
 - Palautetta annetaan molemmin puolin
- Hyvästä turvallisuudesta ja turvallisuushavainnoista palkitaan myös yhteistyökumppaneita. Esimerkiksi palkitaan kuukauden paras urakoitsija-aloite.
- Henkenä työturvallisuuden yhteinen kehittäminen ja tavoitteena, että kaikki työntekijät (omat ja yhteistyökumppanin) voivat lähetä töistä kotiin terveinä työpäivän päätyttyä – ei valvonta ja rankaisu

Työturvallisuuden yhteinen kehittäminen – apuna UPA-arviointi

UPA-arvioinnissa tavoitteena työturvallisuuden yhteinen kehittäminen

- Työturvallisuuskeskuksessa kehitetty malli ja tarkoitettu ennen muuta pienille yrityksille, joilla ei ole käytössä muuta menetelmää. UPA-menetelmä helpottaa siirtymistä vaativimpiin menetelmiin.
- Keskeisimpinä tavoitteina on saada pk-yritykset kiinnittämään huomiota omiin oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa yhteisillä työpaikoilla kehittämään ja ylläpitämään omaa työturvallisuuttaan
- Malli on maksuton ja tukea käyttöön (arvioitsijoiden koulutusta ja mallin esittelyä) saa Työturvallisuuskeskuksesta

Arviointimenettelyn kulku

UPA-mallin arviointikohdat tukevat työturvallisuuden minimivielvoitteiden toteutumista

1. Turvallisuus johtamisessa

- Miten työsuojelupäällikölle kuuluvat velvollisuudet on yrityksessä toteutettu?
- Miten työsuojeluvaltuutetun toimintaedellytykset on yrityksessä hoidettu?
- Miten yrityksen työterveyshuolto on järjestetty?
- Millä tasolla ovat yrityksen tapaturma ja sairauspoissaolot?
- Miten yritys käsittelee sattuneet vaaratilanteet ja tapaturmat?
- Millä tasolla on yrityksen ensiapuvalmiudet?
- Miten yrityksessä on järjestetty työaikakirjanpito
- Miten yrityksessä on järjestetty työturvallisuuslainsäädännön edellyttämä työsuojelun yhteistoiminta?

2. Turvallisuuden hallinta

- Miten yritys on tiedostanut toimintaansa ja henkilöstöön liittyvät haitta- ja vaaratekijät sekä arvioinut niihin liittyvät riskit?
- Miten yritys on huolehtinut käyttämiensä koneiden ja laitteiden turvallisuudesta sekä käyttökunnosta?
- Miten yritys varmistaa henkilöstön pätevyyden tulitöihin ja miten tulitöitä kontrolloidaan?
- Miten varmistetaan sammutuskaluston huolto ja määräaikaistarkastukset sekä henkilöstön alkusammutustaidot?
- Miten yrityksessä huolehditaan järjestyksestä ja siisteydestä?
- Miten yrityksessä huolehditaan jätehuollosta omalla työpaikalla ja tilaajan työkohteessa?
- Miten yritys on varmistanut riittävän tiedon saannin tilaajalta pystyäkseen toimimaan turvallisesti tilaajan toimipaikalla? Tiedetäänkö esim. tilaajan työlupakäytäntö ja tilaajan määrittelemät luvanvaraiset työt?
- Miten yritys on selvittänyt oman toimintansa vaikutukset yhteisen työpaikan turvallisuuteen ja toimiiko se tämän edistämisessä?

3. Turvallisuusosaamisen kehittäminen

- Miten yritys perehdyttää ja opastaa henkilöstönsä yritykseen sekä työn turvalliseen tekemiseen, myös tilapäisen työvoiman, kuten: lomittajat ja vuokratyövoiman tai ulkomaankieliset työntekijät?
- Miten yrityksessä huolehditaan työturvallisuuskoulutuksista?
- Miten yrityksessä huolehditaan kemikaalien käyttöön liittyvistä koulutuksista?

Esimerkkejä hyvistä käytännöistä

”Miten meillä meni?”

- Esim. urakan tai työkohteen valmistuttua järjestetään yhteinen tapaaminen, jossa käydään avoimesti keskustellen läpi:
 - Tilaajan palaute työturvallisuusyhteistyöstä ja kehittämisehdotukset
 - Toteuttajan palaute työturvallisuusyhteistyöstä ja kehittämisehdotukset
- Koollekutsuminen esim. teemalla urakan päätöskahvit
- Ajankohta noin 2-3 viikkoa yhteistyön päättymisen jälkeen

Esimerkkejä muista toimista työturvallisuuden kehittämiseksi (1/2)

- Tilaajan järjestämät turvallisuusperehdytykset ja koulutukset ennen työkohteeseen ”pääsyä”
 - Tilaajan säännöllisesti koolle kutsumat työturvallisuustapaamiset (esim. yrityskohtaisesti tai kaikki palveluntuottajat samassa tapaamisessa)
 - Tilaaja kutsuu tuottajan tietyin määräajoin työsuojelutoimikunnan kokoukseen
 - Työkohteessa tehtyt kunnolliset riskienarviointit ja työpaikkaselvitykset
Esim. Sähköasennustöihin ja rakennustyömaiden turvallisuuden arviointiin on kehitetty seuraava tarkistuslista
http://www.ttl.fi/fi/tyoturvallisuus_ja_riskien_hallinta/tapaturmien_ehkaisy/tyoturvallisuuden_edista_miskeinoja/safety_check/Documents/sahkoasennustyot.pdf
- Myös TR -mittaria voi käyttää apuna rakennustyömaiden arvioinnissa
http://www.ttl.fi/fi/tyoturvallisuus_ja_riskien_hallinta/tapaturmien_ehkaisy/tyoturvallisuuden_edista_miskeinoja/tr_tuoteperhe/Documents/tr2010_lomake.pdf

Esimerkkejä toimista työturvallisuuden kehittämiseksi (2/2)

- Johdon yhteiset turvakierrokset, joissa tarkistetaan turvallisen työympäristön elementit
 - Työtilojen/-kohteiden siisteys ja järjestys
 - Työvälineiden, koneiden ja työympäristön turvallisuus työn tekoon
 - Riskialttiiden töiden turvallisuussuunnitelmien tarkistaminen (esim. nosto, siirto, sähkö jne. työt)
 - Häätätilanteita varten on laadittu pelastussuunnitelma ja poistumisharjoituksia on toteutettu
- Yhteiset Turvallista työpäivää –tapahtumat
 - Käytössä mm. ISS:llä ja teemana esim. voi olla alkusammutus tai ensiapu
- Työssä sattuneiden tapaturmien ja läheltä piti tilanteiden tutkinta
 - Ilmoitukset ja vuoropuhelu nettipohjaisessa ttt-järjestelmässä tilaajan ja tuottajan kesken
- Tapaturmattomuudesta ja läheltä piti ilmoituksista palkitseminen

Miten teillä?

Pohdittavaksi turvallisuusvartissa / työmaakouksessa

- Onko meillä selvät pelisäännöt tilaajien ja tuottajien välillä?
 - Mikä toimii ja on kaikille selvää?
 - Missä on epäselviä kohtia?
- Miten valvontakäytännöt on sovittu?
 - Kenellä on valvonnasta vastuu (jokaisella on vastuu huolehtia työmaiden turvallisuudesta!!)
- Miten menetellään ongelmatilanteissa? Tai miten menetellä, jos haluaa palkita hyvästä työturvallisuudesta
 - Kenelle ilmoitetaan
 - Miten ottaa asia työkohteessa puheeksi
- Millaisilla toimenpiteillä voisimme parantaa yhteistyötä työmailla?

Pohdittavaksi johtoryhmässä

- Onko meillä selvät pelisäännöt tilaajien ja tuottajien välillä?
 - Onko meillä työturvallisuusyhteistyö viety sopimukseen?
 - Miten yhteistyökumppanien työturvallisuus on esillä johtoryhmässä?
 - Miten turvallisesti yhteistyökumppanimme toimivat (onko meillä tietoa esim. tunnusluvuista tai hyvistä käytännöistä tai palautekanavia?)
- Miten palkitsemme turvallisesti toimivaa yhteistyökumppaniamme?
- Miten puutummme laiminlyönteihin? Onko seurauksia jatkon yhteistyön suhteen?